TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı :21185
Tarih :11.11.2026

- 53153

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Kars Milletvekili
DEM Parti Grup Başkanvekili

9 Kasım 2026 tarihinde İzmir'in Aliağa ilçesinde bulunan HABAŞ Demir Çelik tesislerinde meydana gelen patlamada kamuoyuna yansıyan açıklamalara göre en az 17 işçinin yaşamını yitirdiği bildirilmiş; can kaybı, kayıp işçi ve yaralı sayılarına ilişkin açıklamalar gün içinde değişmiştir. Olayın kesin teknik nedeni ve tüm sorumluluklar henüz bağımsız inceleme ve adli süreçlerle açıklığa kavuşturulmamıştır. İşçilerin yaşam hakkı, sağlıklı ve güvenli koşullarda çalışma hakkı ve kamunun koruma yükümlülüğü bakımından facianın tüm yönleriyle aydınlatılması zorunludur.

Patlamaya ilişkin sonraki açıklamalarda düşen malzemelerin doğal gaz ve oksijen hatlarına zarar verdiği belirtilmiştir. Bunun hangi mekanizma ile gerçekleştiği, enerji hatlarının fiziksel koruması ve acil izolasyon sistemlerinin çalışıp çalışmadığı teknik incelemeyle ortaya konulmalıdır. Doğal gaz şebekesi ile işletme içi tesisatın sorumluluk alanları birbirinden ayrılmalıdır.

Enerji altyapısında yetkilendirme ve denetim görevlerinin farklı kurumlar arasında bölünmesi, hiçbir güvenlik riskinin sahipsiz kalmasına yol açmamalıdır. Bakanlığınızın görev alanı ile ilgili düzenleyici kuruluşların yetkileri çerçevesinde yapılan incelemelerin, denetimlerin ve enerji desteklerinin açıklanması, benzer facialarının önlenmesi açısından zorunludur. Gaz ve oksijen hatlarının hasar gördüğüne ilişkin ilk açıklamalar, enerji izolasyonu ile mekanik darbelere karşı koruma önlemlerinin birbirinden bağımsız olarak sorgulanmasını gerektirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Patlamanın meydana geldiği alandaki doğal gaz besleme hatlarının işletme, kontrol ve acil kesme sorumluluğu hangi tüzel kişilere aittir?

2. Tesisin doğal gaz bağlantı, proje onayı ve periyodik kontrol belgeleri hangi kurumlardadır?

3. Gaz hattının mekanik darbelere karşı korunmasına ilişkin denetim yapılmış mıdır?

4. Acil kapatma vanaları, algılama ve interlock sistemleri hangi teknik şartlara tabidir?

5. Bakanlık ve ilgili düzenleyici kurumlar patlama sonrası hangi teknik incelemeleri başlatmıştır?

6. Sanayi tesislerinde gaz altyapısının kaldırma operasyonlarıyla çakışmasını önleyen kurallar yeterli midir?

7. Gaz kesintisi ve enerji izolasyonu prosedürlerinin uygulanıp uygulanmadığına dair hangi idari veriler mevcuttur?

8. İşletmeye 2015-2026 döneminde enerji alanında kamu desteği sağlanmış mıdır?

9. Ağır sanayi tesislerinin gaz güvenliği denetimleri için kurumlar arası ortak protokol bulunmakta mıdır?

10. Olay günü doğal gaz ve oksijen hatlarındaki basınç, alarm, kesme vanası ve otomatik durdurma kayıtları hangi kurumlarca muhafaza altına alınmıştır?

11. Gaz hatlarının vinç yolu ve ağır yük güzergâhıyla kesiştiği alanlarda fiziksel koruma ve güvenli mesafe bakımından hangi teknik standartlar uygulanmıştır?

12. 2015-2026 arasında aynı tesiste gaz kaçağı, basınç düşmesi, acil kesme veya hat hasarı bildirimi kaç kez yapılmıştır?